

Velkommen til Kreta

Kreta er størst av de greske øyer og har vært en turistdestinasjon for nord-europeere i en mannsalder. De aller fleste reiser herfra med gode minner og et ønske om en snarlig retur. Vi anbefaler at du tar deg tid til å oppdage mer enn Kretas strender, for denne øya er full av mystikk og legender i tillegg til å ha en storslagen natur. Her er dramatisk fjellandskap og variert planteliv. Kreta skal være Zevs fødested og sagnene om Ikaros, Minotauren og kong Minos stammer herfra, og et besøk i ruinbyen Knossos, hvor Minos hersket, er obligatorisk.

Kreta er den sydligste av de greske øyene og den har et mildt klima året rundt, selv om det kanskje ikke frister med havbading på vinterhalvåret. Snø på fjelltoppene er ikke uvanlig.

Kreta tar imot en fjerdedel av alle turister som besøker Hellas og de fleste turistene holder seg på Kretas nordkyst. Selv om det kan være litt vel mange turister til tider, har innbyggerne på Kreta vært flinke til å ta vare på sitt særpreg, og er svært gjestfrie. Hvis du reiser opp i fjellene eller sørkysten, kan du dessuten fortsatt finne områder og strender som omtrent ikke har tilreisende.

Uansett om du ønsker sol og bad, dans og fest, gå i fjellet eller utforske gresk kultur og historie, finner du det du er ute etter på Kreta. Alt fra barnefamilier til eventyrlystne ungdommer og eldre som søker ro og fred har alle forutsetninger for å kose seg på denne vakre Middelhavsperlen.

www.reiseplaneten.no

Fly til Kreta

De siste årene har det blitt opprettet flere direkteruter med rutefly fra Norge til Kreta. Felles for disse er at det kun er avreise fra Gardermoen, og det er sommerruter med avganger i perioden april og oktober. Både Norwegian og SAS flyr til Kreta og Chania noen ganger i uken i skrivende stund. Er du tidlig ute, kan du få billetter helt ned i 350 kroner én vei. Flytiden med direktefly fra Gardermoen til Kreta er rundt fire og en halv time.

De fleste charterselskaper har feriereiser til Kreta hvor du flyr med direktefly fra forskjellige steder i Norge. Hvis du reiser med et charterselskap og skal feriere på den østlige delen av Kreta, lander du antagelig på Heraklion internasjonale flyplass. Den heter offisielt Nikos Kazantzakis International Airport, og ligger fem kilometer fra sentrum. Dette er Kretas hovedflyplass, og den har nødvendige fasiliteter som restaurant og kafeteriaer, taxfreeshopping, bank, bilutleie og informasjon. Fotografering er ikke tillatt, da flyplassen også brukes av det greske militæret. Buss nr 1 bringer deg inn til Heraklion for rundt 5 kroner, eventuelt vil en taxi koste cirka 60-70 kroner.

Skal du til vest-Kypros, er det mer praktisk å lande på flyplassen utenfor Chania, som offisielt heter Ioannis Daskalogiannis Airport. Denne er atskillig mindre og roligere enn Heraklions flyplass. Flyplassen ligger på Akrotiri-halvøya cirka to mil nordøst for Chania sentrum. Også dette er delvis en militær flyplass, så vær forsiktig med fotoapparatet. Her er bussforbindelsen inn til byen atskillig mer sporadisk, så du bør heller basere deg på en taxi. Dette vil normalt koste deg rundt hundre kroner eller 12-15 euro.

Hvis du ankommer med Olympic Airlines fra Hellas, kan du komme til å lande på Kretas tredje og minste flyplass, som ligger utenfor byen Sitia helt i øst.

Bli kjent med Kreta

Kreta er den sørligste og samtidig den største av de greske øyene, og den femte største av alle Middelhavets øyer. Kreta har vært bebodd i over 7000 år, og var hjemstedet til Minoerne, den eldste europeiske kulturen med storhetstid mellom år 2000 og 1400 f.Kr. Rundt 65 f.Kr ble Kreta en romersk provins, før bysantinerne innlemmet øya i sitt rike rundt år 395. Åttehundre år senere var det venetianerne som overtok kontrollen, før tyrkerne invaderte Kreta i 1669. Den ble et britisk protektorat i 1898, og først i 1913 ble Kreta endelig gresk. Under 2.verdenskrig var det harde kamper her, da tyskerne ville bruke Kreta som sin Middelhavsbase.

Kretas innbyggere syslet mest med jordbruk, fiske, dyrking av oliven og saueoppdrett inntil 1970-årene. Etter hvert har turismen blitt mer og mer inntektsbringende og stadig flere av Kretas innbyggere går over til serviceyrker. Men fortsatt lever Kreta først av fremst av olivenoljen og jordbruksprodukter, med turisme som en god og viktig nummer to.

Kreta har atskillig mer fjell enn de fleste er klar over. Halvparten av øya består av åser og fjell, og det er over tredve fjelltopper som er høyere enn 2000 meter. Den andre halvparten er hovedsakelig dyrket mark, hvor det produseres oliven, tomater og druer.

Kreta er den største av de greske øyene, og den femte største i Middelhavet.

Den sørlige kysten stikker ofte bratt opp av det Libyske havet, med landsbyhus som klamrer seg til åssidene. Nordkysten flater mer ut i havet. De aller fleste turistene holder til langs nordkysten, spesielt mellom hovedstaden Heraklion og Agios Nikolaos, og rundt Chania.

Forskjellene er også store mellom vest og øst. Den vestlige delen har frodig og variert natur. Og det er her du finner de beste strendene. Her ligger også den majestetiske fjellkjeden Lefka Ori, og Samaria-ravinen. I øst er det atskillig mindre vegetasjon. I den østligste regionen Lasithi er det nesten tomt for turister.

Mirabellobukten og Agios Nikolaos

På østsiden av Kretas nordkyst ligger Mirabello-bukten og den lille forhenværende fiskerlandsbyen Agios Nikolaos, som har blitt en av charterturismens hovedsteder på Kreta. Men den har likevel klart å bevare sitt hyggelige og greske preg. De fleste synes dette er en tiltalende og koselig småby, med sine trange smug rundt det gamle torget og omkringliggende barer og restauranter. Rundt Agios er det mange badegjester på strendene.

Ierapetra

Et par mil sør for Agios Nikolaos, på Kretas sørkyst, ligger Lasithiregionens hovedstad. Ierapetra har ca 11000 innbyggere og en historie som strekker seg mer enn 3000 år tilbake i tid. Både dorieerne, romerne og venetianerne brukte den som en viktig havneby, men bortsett fra festningen på vestsiden av havnen er det lite historisk å se. Ierapetra er stille og lite turistifisert sammenlignet med Agios lenger nord, og dette er den eneste større byen på sørkysten.

Fra Agios Nikolaos til Heraklion

Strekningen fra Agios Nikolaos via Malia til Kretas hovedstad Heraklion er kanskje den mest turistifiserte, med strandhoteller, tavernaer og barer på rekke og rad. *Heraklion* (også kalt *Iraklion*) er Kretas desidert største by, med rundt 130000 innbyggere. Her ligger øyas største havn, hovedflyplassen, og det meste av Kretas tungindustri. Byen har en 1200 år lang historie, og den venetianske festningen fra 1500-tallet er vel verdt å få med seg. Det arkeologiske muséet har verdens beste utstilling av den høyt utviklede minoiske kulturen som hadde sin høyborg i *Knossos*, noen kilometer sør for Heraklion.

Fem mil vest for Heraklion ligger den lille landsbyen *Bali* i nydelige omgivelser, omgitt av flere idylliske bukter, åser og sandstrender. De siste årene har det blitt bygget flere hoteller her, og i høysesongen kan det være folksomt på strendene.

Neste stopp vestover er *Rethymno*, som er Kretas tredje største by med ca 25000 innbyggere. Dette er en av de fremste charterdestinasjonene, men i tillegg til en lang sandstrand og utallige restauranter langs promenaden, har den en flott gamleby med en venetianske 1500-talls festning og tyrkiske moskøer. På vestsiden av gamlebyen kan du sitte på restaurantterrasser og se solen synke ned i Middelhavet.

To mil vest for Rethymno ligger den lille og idylliske landsbyen *Georgiopolis*, med sine trange gater med eukalyptustrær rundt et hyggelig torg. Her er det en avslappet atmosfære og en milelang strand som er ideell for barnefamilier på grunn av dens langgrunne vann. De som ønsker fest og moro, bør heller fortsette tre mil vestover til Kretas nest største by Chania.

Chania (også kalt Hania) har rundt 50000 innbyggere, og er kanskje det stedet på øya hvor du ser flest og tydeligst spor etter tyrkerne og venetianerne som hadde kontrollen over Kreta for mer enn firehundre år siden. Her er trange steingater, gamle festningsverker, bymurer og et fyrtårn ved inngangen til havnen som formelig skriker etter å bli tatt postkortbilder av.

Byens arkeologiske museum er vel verdt en titt, og rundt havnen vrirler det av restauranter og barer.

En drøy mil vest for Chania ligger småbyen *Platanias*, som har blitt overtatt av nordiske charterturister de senere årene. Strendene er bra, men svært folksomme. Du har nesten ikke inntrykk av å befinne deg i Hellas, siden du får ferske norske aviser, svenska köttbullar og kelnerer som tilsynelatende er lommekjent i Drammen. Flott for deg som vil ha sol og strand, men kanskje ikke stedet for deg som vil oppleve det ekte Hellas.

Havnen i Heraklion

Kissamos-bukten og sørvest på Kreta

I Kretas nordvestre hjørne, innerst i Kissamos-bukten, ligger den lille byen *Kissamos-Kastelli* med drøye 3000 innbyggere. Dette er en stille og rolig havneby nesten blottet for turisme, med stort sett eldre innbyggere uten behov for nattklubber. Hele denne delen av Kreta er lite besøkt, med færre landsbyer, veier og strender uten parasoller og barer.

I det sørvestlige hjørnet av Kreta ligger den sjarmerende lille byen *Paleohora* på en smal halvøy. Byen har rundt 2000 innbyggere, noen hoteller, barer og restauranter, men er foreløpig ikke blitt turistifisert på en negativ måte. På en høyde over byen ligger ruinene av en venetiansk festning fra 1200-tallet, med en flott utsikt utover det Libyske Hav.

Sør på Kreta

Halvannen mil øst for Paleohora ligger en bortgjemt liten perle av en by som vi nesten ikke har lyst til å dele med dere. *Sougia* har det du trenger av overnatting, spisesteder og barer, men det er aldri trangt om plassen, og de største hotellene her har bare rundt 15 rom! Strendene har noe av det reneste vannet du finner på Kreta. Det er derimot ganske tungvint å komme seg hit, noe som er Sougias velsignelse og forbannelse.

Videre østover på Kretas sørkyst ligger den lille havnebyen *Hora Sfakion*, som svært mange turister passerer kjapt gjennom underveis til eller fra Samaria-kløften. Under 2.verdenskrig spilte Hora Sfakion en viktig rolle i evakueringen av allierte soldater etter slaget på Kreta. Noen mil østover ligger to hyggelige strandbyer. *Plakias* var opprinnelig en liten fiskerlandsby som etterhvert har blitt oppdaget av turister, og det finnes nok bosteder, spisesteder og utesteder her til å ha det riktig så trivelig en ukes tid.

De aktive tilreisende kan gå turer i det idylliske naturen eller dykke og snorkle i det klare vannet. Den litt større landsbyen *Agia Gallini* har normalt langt flere turister, selv om stranden ikke er all verden. Men du har et godt utvalg av plasser å bo, og flere restauranter og utesteder samlet i et lite sentrum.

Turist på Kreta

Selv om de fleste turistene kommer til Kreta for å bade og sole seg, er øyas strender ikke av ypperste toppklasse sammenlignet med andre øyer i Middelhavet. Men på nordkysten finner du en del barnevennlige strender, hvor du kan leie strandstoler og parasoller, og med restauranter og barer i nærheten. Går du inn for det, kan du finne så godt som folketomme strender du kan ha nesten for deg selv. Vær oppmerksom på at hele nordkysten er utsatt for både høye bølger og undervannsstrømmer, og ser du et rødt flagg, er det utrygt og forbudt å bade. Er flagget gult, betyr det at bading er tillatt på eget ansvar.

Strender i Chania-området

Området i nordvest, rundt Chania, er like mye kjent for sitt hektiske uteliv som for sine strender. Reiser du til Kreta på charterferie, er det store sjanser for at det er her du ender opp. Har du med deg barn, er strendene ved *Chryssi Akti*, *Neochora* og *Agi Apostolii* langgrunne barnevennlige alternativer. Stranden ved *Platanias* er grei nok og god for deg som liker å snorkle. Men regn med at det er mange turister her.

Litt fredeligere strender finner du på *Akrotiri-halvøya* nordøst for Chania, hvor også flyplassen ligger. Både *Kalathas*, *Marathi* og *Stavros* er små landsbyer med greie strender og få turister sammenlignet med resten av kyststripen.

Rethymno har en lang sandstrand som strekker seg flere kilometer østover. Her ligger hotellene tett i tett på oversiden av promenaden, og stranden vrirler av andre badegjester. Mye folk, men til gjengjeld har du alle fasiliteter og aktivitetstilbud her.

En av Kretas mer romantiske destinasjoner med en idyllisk liten strand ligger ved den lille turistlandsbyen *Bali*, midt mellom Rethymno og Heraklion. Flott for par som ikke har behov for nattklubber og karaokebarer.

Greek National Tourism Organisation (GNTO)

Agios Nikolaos ligger nordøst på Kreta og er en av charterturismens hovedsteder på øya.

Streder på vestsiden

Hva med en strand med palmer og mulighet til å bade i både ferskvann og havvann? *Prevelistranden* gjør dette mulig. Beliggenhet på sydkysten ved klosteret Mona Preveli. Hvis været er rolig er en av de flotteste strendene på Kreta. *Elafonissi* helt sydvest på øya. Stranden er kjent for sine vakre fargenyanser og sin barnevennlighet. Alternativt velger mange stranden *Marathi* da denne ofte har mindre bølger enn strendene på nordkysten. Du finner *Marathi*-stranden ved Soudabukten.

Streder på østsiden

Ønsker du en rolig strand kan du velge *Magrigalos* på Kretas sørøstkyst, som er en av øyas beste. *Magrigalos* er et godt valg for barnefamilier.

Familieorientert vil vi derimot ikke kalle charterklassikeren *Agios Nikolaos*, som ligger nordøst på Kreta. De små bystrendene er nærmest fylt til trengselen, og hvis du bor her, bør du heller koste på deg en halvtimes spasertur sørover til *Almyros-stranden*, som er både bedre og roligere.

Spili og Agia Gallini

Men Kreta er mer enn bare strender og kystlinje. En kort kjøretur fra Rethymno ligger den nydelige lille perlen av en fjellandsby som heter Spili. Dette er også regionshovedstaden, selv om den kun har knappe 800 innbyggere. Spili har vakre, gamle hus og brosteinsgater, med en flott gammel venetiansk fontene som spruter vann fra nitten løvehoder. Godt drikkevann er det også!

Fortsetter du sørover fra Spili vil du komme til den lille byen Agia Gallini hvor du også finner den gamle hippiestranden Matala, som Joni Mitchell-fans vil kjenne igjen fra platen Blue. Hun var en av mange blomsterbarn som i en periode bodde i grottene på Matala, som egentlig er 2000 år gamle romerske gravkamre hogget ut i den porøse sandsteinen. Idag er Matala tatt over av pakketurismen, men er likevel vel verdt å besøke for sin sandstrand, og ikke å forglemme rugeplassen for Kretas fredede havskilpadder, som ligger like ved.

Kournasinnsjøen

Vil dere ha en fredelig og idyllisk utflukt en dag, så kjører dere til Kournasinnsjøen. Den ligger cirka to mil vest for Rethymno. Innsjøen ligger i stille og vakre naturomgivelser, hvor dere kan svømme i krystallklart vann eller leie kanoer og pedalbåter. Hold også utkikk etter skilpaddene som holder til her.

Samaria-kløften

Kretas største naturattraksjon er utvilsomt Samaria-kløften, som ligger sør for Chania. Dette er Europas lengste bergkløft, og vandringen gjennom denne er blitt en populær dagsutflukt for de som er spreke til bens. Ikke prøv utflukten hvis du ikke er vant til å gå langt, dette er til tider hardt.

Men du vil få en flott naturopplevelse omgitt av furuskog og blomster, og det er et eldorado for ornitologer. Kanskje får du se kri-kri-geita, som kun finnes her. Du kan ta buss fra Chania, prisen ligger på rundt 50 kroner.

Du trenger også en billett til ca 40 kroner for adgang til selve turstien. Sørg for å ha solide tursko, nok drikke, en hatt og solkrem før du begir deg i kast med denne 16 kilometer lange turen ned mot kysten.

Ruinbyen Zakros

Helt øst på Kreta befinner du deg i området Lasithi hvor den minoiske ruinbyen Zakros ble oppdaget i 1962. Zakros har bare en brøkdel så mange besøkende som den mer berømte Knossos. Et besøk her kan lett kombineres med et besøk på den fredelige småsteinstranden ved Kato Zakros, med sine små tavernaer, eller de mer aktive kan bruke dette som utgangspunkt for en vandring gjennom Zakrosravinen.

Shopping på Kreta

De færreste setter seg på et fly til Kreta med shopping som planlagt hovedaktivitet. Med unntak av de større byene Heraklion, Chania og Rethymno, finner du minimalt med varehus, shoppingsentere eller designerbutikker på Kreta.

De mest tradisjonelle gaveartiklene og suvenirene fra Kreta er håndverkskunst. Pynategjenstander med nydelige tretskjæringer, keramikk og broderier produseres og selges i mange av fjellandsbyene i tillegg til i de større byene og turiststedene. Spesielt landsbyer som Kritsa (vest for Agios Nikolaos), Zaros (sørvest for Heraklion) og Anogia (helt øst i Rethymno-regionen) har gjort dette til en industri.

Du får også kjøpt lærprodukter av høy kvalitet, artikler av terrakotta, bronse og kopper. Noen landsbyer produserer flotte håndlagde kurvstoler, men disse er kanskje litt verre å få med seg på flyet? Også håndlagde kniver er en spesialitet på Kreta, og Kretas innbyggere har en historie som knivmakere som kan spores tilbake til minoerne. Kniv er en naturlig del av den greske nasjonaldrakten, og selges på håndverksutsalgene. Ikke ta med kniven i håndbagasjen når du skal hjem.

Kreta er kjent for sin glimrende honning, ostene er etterspurt over hele Hellas, og olivenoljen er kanskje den største eksportartikkelen og av ypperlig kvalitet. Du vil sikkert også bli tilbudt vin fra Kreta, men den har høyst varierende kvalitet, så smak først, med mindre du bare vil ha med deg en pen suvenirflaske hjem.

Heraklion er Kretas største by, og naturlig nok også byen med størst vareutvalg. Her finner du alt av skobutikker, merkebutikker, kunstgallerier, delikatesseutsalg, håndverksbutikker og juvellerer. Hovedshoppinggaten er gågaten Dedalou. Ønsker du ekte kretiske smykker, bør du oppsøke juvelbutikken Labyrinth, som kan designe smykker og juveler etter ditt ønske, gjerne i kombinasjon med gresk folkekunst. Det er ikke spesielt billig, men kvaliteten er høy.

Rethymno har flere turister enn Heraklion, og dette merkes også i vareutvalget. Her finner du enda flere suvenirbutikker, håndverksutsalg og antikvitetsbutikker, spesielt langs havnepromenaden, mens de litt mer sofistikerte butikkene ligger på gaten Arkadiou. Hver torsdag arrangeres et marked på Dimitrakaki, hvor du kan få kjøpt alt fra ferske jordbruksprodukter og fisk, geiter og høns, klær og kunst, bøker og kart.

Chania er kjent for sine lærbutikker, så her setter du kursen for gaten med det velegnede navnet Lærgaten, (Odhos Skridhlof) ved katedralen. Hovedgaten er Halidon, hvor de mer moderne butikkene har samlet seg. På Roka Carpets kan du få kjøpt håndlagede tepper, produsert på samme måte som minoerne utviklet. Butikken ligger i Zambeliou 61. Hver lørdags morgen arrangeres et interessant marked på Minoos med kjøtt og sjømat, frukt og grønnsaker, lokal håndverkskunst og klær. Ved den gamle havnen ligger Kreta Gold, en tradisjonsrik gullsmed som har produsert greske smykker og juveler i rundt 30 år.

Spise på Kreta

De fleste av oss har et visst forhold til gresk mat, og har prøvd både moussaka og souvlaki. Men et fullstendig gresk måltid består gjerne av flere små forretter, en hovedrett med grillet lam eller geitekjøtt, gjerne i en stuing, eventuelt fisk, med grønnsaker og salat. Desserten består ofte av ost eller søte kaker gjennomtrukket med honning.

Selv om det ikke er mange vegetarianere i Hellas, og heller ikke mange rene vegetarrestauranter, så vil det allikevel finnes alternativer for deg som ikke spiser kjøtt.

De ortodokse grekerne faster tradisjonelt på onsdager og fredager, og mange restauranter, spesielt utenfor de større byene, serverer kun vegetarretter disse dagene.

Den greske matkulturen er ganske radikalt forskjellig fra den norske. Gjennomsnittsgrekeren spiser nesten ikke frokost, men en kraftig lunsj utpå dagen. Middagen kommer sjelden på bordet før etter 2100. Av denne grunn holder mange restauranter stengt på ettermiddagen, og åpner først fra 2000 og utover. Middagen skal man bruke lang tid på, med vin og raki til.

Hvis du forlater turistområdene og begir deg til en av landsbyene lenger inn i landet, kan du få ekte gresk matopplevelse på en av de lokale tavernaene. Her bør du ikke forvente deg noen meny, du vil vanligvis få servert det de tilfeldigvis lager den dagen. I byene og turistområdene er det godt utvalg av spisesteder, og hvis du heller vil ha italiensk, indisk, kinesisk eller tex-mex en kveld, så lar det seg alltid oppdrive.

Ingen land i Europa har produsert vin lenger enn grekerne, og deres vinhistorie kan spores minst 6500 år tilbake. Den mest kjente er nok den hvite Retsinavinen med en karakteristisk furusmak, som har blitt produsert i over 2700 år. På Kreta lagde minoerne vin allerede for 4000 år siden, og den greske vinguden Dionysos har sine tilbedere den dag i dag. Vinen på Kreta er ofte hjemmelaget og søt, og serveres vanligvis i mugge fremfor flaske. Når sant skal sies, er det mye av Kretavinen mindre god og noe som Vinmonopolet ikke ville drømme om å importere. Men enkelte unntak finnes.

Du vil sikkert også komme over brennevinet raki, eller tsikoudia, men i motsetning til den tyrkiske nasjonaldrikken av samme navn smaker ikke den kretiske varianten anis. Og selv om den greske nasjonaldrikken ouzo ikke stammer fra Kreta, finner du den overalt. Den serveres ofte som apertif før et måltid, men drikkes sjelden etterpå. Da er det mer vin som gjelder.

Det produseres to merker øl i Hellas, Alpha og Mythos, og begge er velsmakende, lyse pilsnerøl. De allestedsværende Carlsberg, Heineken og Amstel er også tilgjengelig overalt.

Blant Kretas bedre restauranter kan vi nevne:

Vasilis, Nearchou 10, ved gamlehavnen i Rethymno. Dette er en bra sjømatrestaurant som har servert både greske og internasjonale kjendiser i en årrekke, med en svært pratsom og gjestfri eier som utvilsomt vil svinse rundt bordet ditt og sjarmere selskapet ditt. Priser rundt 140-220 kroner for en hovedrett.

Atskillig rimeligere, men minst like god mat får du rett borti gata, på **Taverna Pontos** i gaten Melissinou. Her serveres hjemmelagede spesialiteter, i en svært trivelig restaurant med flott atmosfære. Restauranten har enda ikke blitt oppdaget av de store turistmassene, antagelig fordi den ikke ligger langs havnen.

I Heraklion bør du vurdere **Loukoulos** i Korai 5, som har fått et svært godt rykte hos både fastboende og besøkende de siste årene. I tillegg til tradisjonell gresk mat, laget av økologisk dyrkede råvarer, tilbys også franske og italienske retter.

I et pittoresk 1300-tallshus ved havnen i Chania ligger **Amphora** restaurant, som tilbyr tradisjonell kretisk mat av ypperste kvalitet, med profesjonell service og høyst akseptable priser. Fantastiske vegetarretter. Amphora er også navnet på et hotell og en populær bar med kurvstoler rett ved vannkanten.

Med barn på Kreta

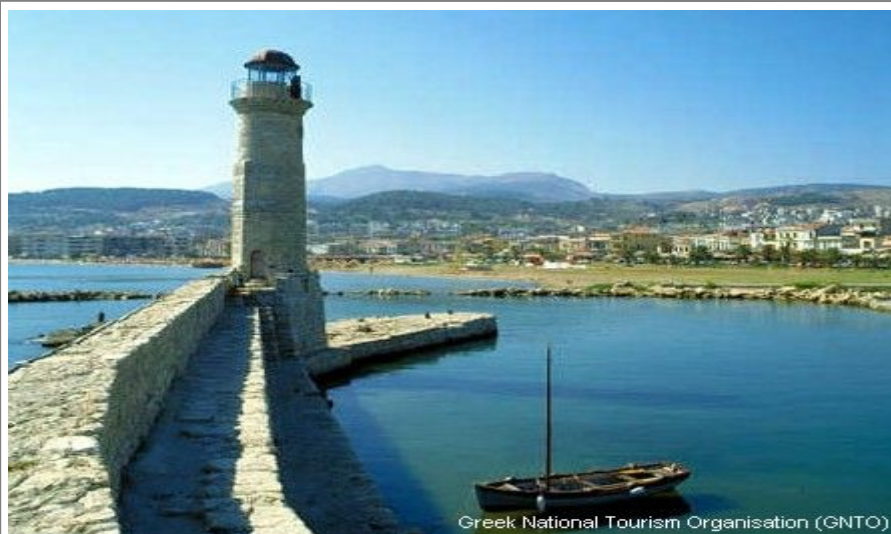
Kreta er et godt valg hvis du reiser med barn, såfremt du holder deg på nordkysten og barna er glade i sjø og strand. Utenom turistområdene er det få aktiviteter eller attraksjoner som er rettet spesielt mot barn. Grekerne er generelt svært familieorienterte, glade i barn og vil strekke seg langt for å hjelpe dere. Turisthotellene har ofte barnesenger, men utenfor byene vil du nok hverken finne egne barnesenger på hotellene eller barnestoler på restaurantene.

Har du med deg baby, er nok ikke barnevogn tingen, med mindre du kun har tenkt å holde deg på de flate strandpromenadene. Mange byer og landsbyer har brosteinsgater og høye fortauskanter. En bæremeis vil nok være atskillig mer praktisk. Et spesialtips er i alle fall at du ikke må finne på å reise til Knossos med barnevogn.

Badeparker på Kreta

Det finnes tre badeparker på Kreta som både du og barna kan ha det morsomt i. Den største er **Water City** i Anopolis ved Heraklion, men du har også **Star Beach Waterpark** i Hersonissos og **Limnopolis Waterpark** i Varypetro, 8 kilometer fra Chania. Alle disse har flere bassenger, vannrutsjebaner og andre våte aktiviteter.

Fra den gamle venetianske havnen i Rethymno arrangeres det flere ganger daglig piratcruise med en seilskute, hvor barna får låne sjørøverkostymer, øyelapper og sverd, og virkelig kan leve ut sine vildeste Sabeltannfantasier. Båten ankrer også opp så de som vil kan ta seg en dukkert.

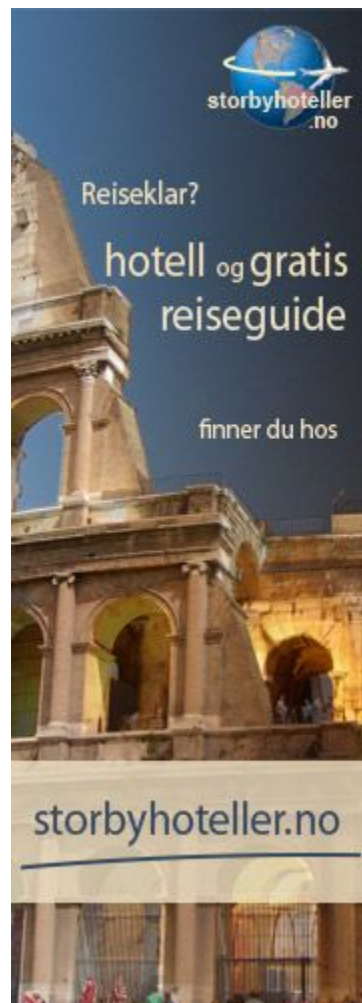
Greek National Tourism Organisation (GNTO)

Rethymno er en av de fremste charterdestinasjonene på Kreta, og har en lang sandstrand, og utallige restauranter langs promenaden,

Vil dere ha en litt mer fredelig og idyllisk utflukt en dag, så kjører dere til Kournasinnsjøen, som ligger cirka to mil vest for Rethymno. Innsjøen ligger i stille og vakre naturomgivelser, hvor dere kan svømme i krystallklart vann eller leie kanoer eller pedalbåter. Hold også utkikk etter skilpaddene som holder til her. På hjemvei kan dere stoppe i den lille landsbyen Georgioupolis og ri på hester, eller leie en kano og padle opp elven.

I Chania har du en park med lekeplass og en liten dyrehage. Og byens maritime museum er sikkert også spennende, med sine båtmodeller og gamle kart og instrumenter.

Festningen i Chania bør også kunne egge fantasien til små krigere. Bor dere i Agios Nikolaos, er byens akvarium et ypperlig alternativ en times tid, eller dere kan ta båt ut til den lille øya Spinalonga og besøke den store venetianske festningen fra 1579 som ligger der. Åpent fra 0800 til 1900, inngang er 16 kroner. Øya har en fortid som koloni for spedalske på første halvdel av 1900-tallet, og kirkegården her er et skummelt sted.

Leiebil på Kreta

En leiebil er utvilsomt den beste og mest selvstendige måten å utforske Kreta på. Men vær oppmerksom på at grekerne har en av Europas høyeste ulykkesfrekvenser, og kjører atskillig mer aggressivt enn skandinaver, med en tilsynelatende forakt for både vikeplikt, fartsgrenser og fotgjengere. Kjør forsiktig, og legg deg ut i nødfile hvis noen tuter og vil forbi deg, med mindre du har en sving foran deg. Det er stadig politikontroller langs veiene, og ikke regn med noen særbehandling som turist hvis de stopper deg for å kjøre for fort, med promille eller for ikke å benytte bilbelte. Du vil antagelig også bli stoppet av en flokk sauer, og disse har det sjeldent travelt med å krysse veien. De bryr seg heller ikke nevneverdig om intens tuting fra din side.

Prisene på leiebil varierer mye, og forviss deg om hva prisen inkluderer før du slår til. Generelt er de lokale bilutleieselskapene vesentlig rimeligere enn de internasjonale kjedene du finner på flyplassene. Du kan spare mange hundrelapper på å sjekke litt priser og prute på din destinasjon, fremfor å slå til på første og beste. Beregn priser fra 1000 kroner og oppover per uke for den minste biltypen i lavsesong. Minimum aldersgrense varierer; noen få utleieselskaper har 18 års aldersgrense, de fleste har 21, og mange har ekstra avgift for sjåfører under 25 år.

Veinettet på Kreta er av svært varierende kvalitet. Hovedveien langs den nordlige kysten er glimrende, mens i fjellområdene og langs den atskillig mindre befolkede sørkysten kan du komme over smale og svingete veier. De aller fleste veiene er asfaltert. På enkelte fjellområder vil du komme til veier som klamrer seg til fjellsidene med vertikale stup en halv meter fra bilvinduet ditt, og som får Trollstigen til å fortone seg som en dansk motorvei. Kreta er bare rundt seks mil bred og tjuefem mil lang, men selv om det kanskje ser kort ut på veikartet, bør du være forberedt på at det kan ta tid å komme seg fra A til B.

Hvis du ikke kjører selv, har Kreta et velutviklet rutebussnett, med moderne og komfortable busser med klimaanlegg og setebelger. Mellom de større stedene går bussene regelmessig, ofte helt til klokken 2200. Billettene er rimelige, og kan kjøpes på forhånd og på bussen. Skal du til et sted som ikke ligger langs ruten, kan sjåføren ofte ta en avstikker hvis du spør. Tog eller trikkelinjer finnes ikke.

Sport på Kreta

Fotball på Kreta

Ingen reiser i utgangspunktet til Kreta for å oppleve stor tilskueridrett. Men verdens mest populære sport, fotball, er religion i Hellas. Landet ble tross alt europamestere i 2004. Kretas fremste lag, OFI Kreta, har spilt sammenhengende i den greske toppserien i over 30 år. De spiller sine hjemmekamper på 26000-seteren Pankritio Stadion i Heraklion, som var olympisk stadion i 2004. Når de greske storlagene Panathinaikos, Olympiakos eller AEK Athen kommer på besøk, er det ikke lett å få tak i billetter, men vit at stemningen er elektrisk.

Golf på Kreta

Golf er ikke noen folkesport i Hellas, og det er ikke lenge siden (2003) Kreta fikk sin første fullverdige 18-hulls bane. Tyve kilometer øst for Heraklion flyplass ligger **Crete Golf Club** i ganske kupert terreng, og alle må bruke bil. Prisen for en 18-hulls green fee starter på rundt 520 kroner. Like ved er det også en badepark hvor du eventuelt kan parkere barna og partneren din.

Kreta og vannsport

Om du derimot ønsker å windsurfe, stå på vannski, prøve jetski eller paraseiling, så har du kommet riktig. Og du får leid det utstyret du måtte trenge på alle de populære strendene, spesielt strekningen mellom Heraklion og Chania på nordkysten. For å dykke eller snorkle i klarere vann og med færre badegjester rundt deg, bør du sette kursen for den atskillig mindre besøkte sørkysten av Kreta. Dykkersentere som kan ta deg med i båt ut til de flotteste stedene finner du både i Rethymno, Chania, Bali og i Plakias i sør.

Tennis på Kreta

Hvis tennis er mer din greie, så er det lett å finne en bane på Kreta. Mange av de større hotellene har egne baner, og du finner offentlige baner i de største byene.

Attraksjoner på Kreta

Knossos

Selv om det er folksomt, bør du definitivt ta turen til ruinbyen Knossos som inntil 1900-tallet var regnet som et mytologisk sted. Her hersket den minoiske kong Minos som ifølge sagnet skal ha bodd og regjert i Knossos rundt år 1800 f.Kr. Legenden om Theseus og Minotauren i labyrinten stammer herfra. Idag kan du se restene av palasset i byen som antagelig hadde en befolkning på 6-8000 mennesker. Veggmaleriene er svært berømte, og ser fargerike og nye ut, med en naturtro livlighet du sjelden ser i så gammel kunst.

Knossos ligger noen kilometer sør for hovedstaden Heraklion, og er åpen for publikum fra 0800 til 2200 mellom april og september, og fra 0830 til 1500 i oktober til mars. Inngang ca 50 kroner.

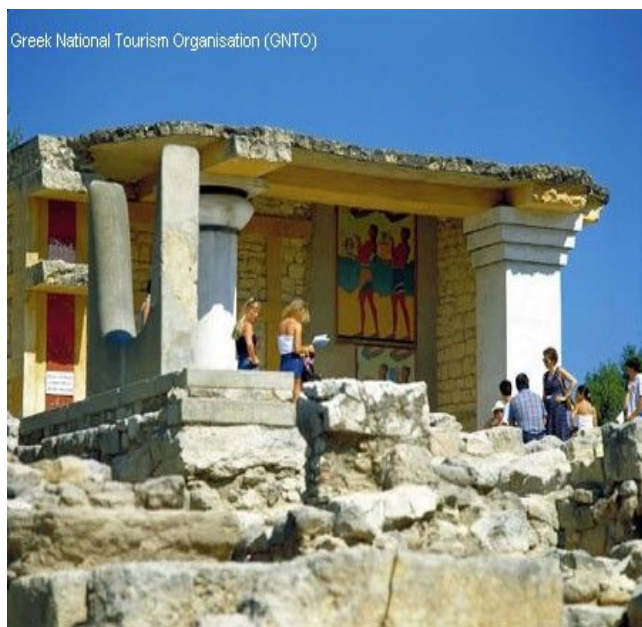
Arkadiklosteret

Drøye to mil sør for Rethymno ligger Arkadiklosteret, som var åstedet for den mest dramatiske episoden under Kretas selvstendighetskamp mot tyrkerne som okkuperte øya i over 200 år. Under revolusjonen i 1866 holdt 260 greske frihetskjemper og munkes stand her i dagesvis mot 15000 tyrkere med 30 kanoner, og sprengte til selv og fienden i luften da porten til slutt brøt sammen.

Hundrevis av kvinner og barn fra landsbyene rundt mistet også livet, og episoden sjokkerte hele Europa, som omsider støttet kreternes kamp.

Samaria-kløften

En av Kretas fremste turistattraksjoner er Europas lengste bergkløft, og vandringen gjennom denne er blitt en populær dagsutflukt for de som er spreke til bens.

Ruinbyen Knossos ligger noen kilometer sør for Heraklion

Turen byr på flotte naturopplevelser og er et eldorado for ornitologer. Du kan ta buss fra Chania, prisen ligger på rundt 50 kroner. Du trenger også en billett til ca 40 kroner for adgang til selve turstien. Sørg for å ha solide tursko, nok drikke, en hatt og solkrem før du begir deg i kast med denne 16 kilometer lange turen ned mot kysten.

Heraklion Arkeologiske Museum

Historieinteresserte vil finne et av Hellas beste og største musèer i Heraklion. Spesielt utstillingen om den minoiske kulturen er omfattende. Her kan du se smykker, figurer, sarkofager og noen fabelaktige fresker som er hentet fra Knossos. Også den berømte store terrakottaskiven som ble funnet i Phaistos med inskripsjoner som ingen har klart å oversette er utstilt her. Du vil bruke timesvis bare på en rask overfladisk titt gjennom alle avdelingene, så de mest interesserte burde sette av god tid til denne attraksjonen. Åpent alle dager fra 0800 til 1930 (mandager fra 1300) i perioden april til oktober. I november til mars 0830 til 1500 alle dager. Inngang ca 50 kroner. (Du kan også få en kombibillett til 80 kroner som gir deg adgang til Knossos)

Kreta Historiske Museum

Dette muséet tar for seg Kretas historie, hovedsakelig fra middelalderen via frihetskampen under tyrkisk okkupasjon til selvstendighet og gjenforening med Hellas. Det er også en utstilling om Slaget på Kreta under 2.verdenskrig, og en egen avdeling for lokal kunst og folkløse. Åpent mandag til lørdag 0900 til 1700 (onsdager til 2100) Museet ligger i Lysimachou Kalokerinou 7 i Heraklion, og koster cirka 40 kroner i inngang.

Phaistos

Midt på Kretas sørkyst, noen kilometer fra Matala og Agia Galini, ligger ruinbyen Phaistos (skrives også Phaestos, Festos eller Phaestus). Dette var den nest viktigste byen for minoerne. Phaistos var bebodd fra rundt 4000 f. Kr til ca 200 e.Kr. Utgravningene av Phaistos startet i 1900, og i motsetning til Knossos er ikke ruinene her rekonstruert. Åpent for publikum daglig fra 0800 til 1900, til 1700 i vintermånedene. Inngang ca 40 kroner. I

Chania Sjøfartsmuseum

Hvis du får nok av alle de arkeologiske museene, kan du istedet besøke Sjøfartsmuséet i Chania. Kreta har en lang og interessant historie relatert til sine havner, ikke minst fra epoken under Venezia. I muséet kan du se modellskip, gamle kart, malerier og instrumenter. Muséet ligger i Akti Kountourioti ved Frikafestningen og har åpent alle dager unntatt mandager fra 0900 til 1600. Inngang cirka 16 kroner.

Fakta om Kreta

Kreta - Hellas' største øy

Innbyggertall: Rundt 630000

Offisielt/offisielle språk: Gresk.

Styreform: Republikk.

Religion: Gresk-ortodoks.

Tidsforskjell: Kreta ligger en time foran Norge.

Valuta: Euro. Nok av minibanker i byene og på turiststedene. Kredittkort som Visa, Mastercard og Eurocard godtas de fleste steder, American Express og Diners atskillig færre steder. Og ikke regn med at du kan betale med kredittkort utenfor turiststedene eller de største byene.

Tips på restauranter: Service på 10% plusses vanligvis på regningen.

Ambassade: Norge har et generalkonsulat i Heraklion. Adressen er 15 Dimokratias Avenue, tel: + 30 2810 225 991.

Turistkontor: Hovedkontoret ligger i Eleftheriou Venizelou i Rethymnon, og en filial i Kriari 40 i Chania.

Telefon: +30 (for Hellas) 281 (for Kreta)

Nødnummer: 112. Turistpoliti 171. Ambassadens vaktmobil 697200 5096.

Elektrisitet: 220/230 V som i Norge.

Høytids- og helligdager: 1.januar, 6.januar (Hellige Tre Kongers dag), 14.mars, 25.mars (Gresk uavhengighetsdag), 1.april, 29.april, 30.april, 1-3.mai, 20.juni, 15.august, 1.oktober (Uavhengighetsdagen), 28.oktober (Gresk nasjonaldag), 24-26.desember.

Visum: Norske borgere trenger ikke visum for å reise til Kreta, men må ha med pass, selv om det er innenfor Schengenområde.

Vaksiner: Ingenting er påkrevd. Men europeisk folketrygdekort og reiseforsikring anbefales.

Vann: Du vil antagelig ikke bli syk av springvannet, men det smaker ikke spesielt godt, og det anbefales å kjøpe vann på flaske. Det er rimelig og tilgjengelig overalt, og de fleste regionene på Kreta har sitt eget og velsmakende kildevann.

Største byer: Heraklion, Chania, Rethymnon, Ierapetra.

Sikkerhet: De fleste reiser til Kreta går trygt og uten spesielle problemer, og det er minimalt med kriminalitet her. (www.landsider.no)

Planlegg reisen hos Nettavisen!

I Nettavisens reisemagasin kan du oppdatere deg på det siste innen reisenyheter og hente inspirasjon til ferien din.

Finn reiseguides for de beste feriedestinasjonene, sjekk reiseværet og se hva som skjer i de største byene. Alt på www.nettavisen.no/reise

Reise Planeten

De beste reisetipsene produseres av
Reiseplaneten.no

Erfarne reiselivsfolk skriver hver uke nye reiseguides. Reiseguides som kan lastes ned av deg og brukes til inspirasjon før reisen, hjelp under reisen og til gode minner etter reisen.

Ønsker du mer informasjon om Reiseplaneten og Reiseplanetens produkter?

www.reiseplaneten.no
info@reiseplaneten.no

www.reiseplaneten.no.

Copyright Reiseplaneten AS. Ingen del av denne reiseguide kan gjengis uten skriftlig tillatelse fra Reiseplaneten AS. Reiseguiden er forsøkt skrevet så korrekt som mulig og i beste hensikt. Husk at åpningstider, telefonnummer, webadresser, priser og navn kan endres. Reiseplaneten påtar intet ansvar for uleilighet, tap eller skade som inntreffer hos brukere av vår guide